

Aktivitetsmöte om "Fruar och fröknar i Fruängen 9 februari 2023

Intresset var stort inför dagens aktivitetsmöte.

Klubbmästaren Britt-Marie hälsade välkommen

Ett antal av de närvarande visade sig också bo i Fruängen.

Dagens föreläsare var Anita Dahlberg från DEA-föreningen för kvinnomuseer och feministisk kultur.

Förkortningen DEA står för Diskutera, Engagera och Arbeta för föreningens mål "att framhäva och problematisera kvinnors kulturella uttryck och hur de inverkat på samhället i olika tider".

Föreningen ger bland annat ut kvinnokartor från olika orter i Sverige där "kvinnors avtryck framhävs"

"Fruar och fröknar i Fruängen" är en av dem.

Den är tyvärr slutsåld men går att ladda hem på deras hemsida:

www.dea-kvinnomuseer.nu

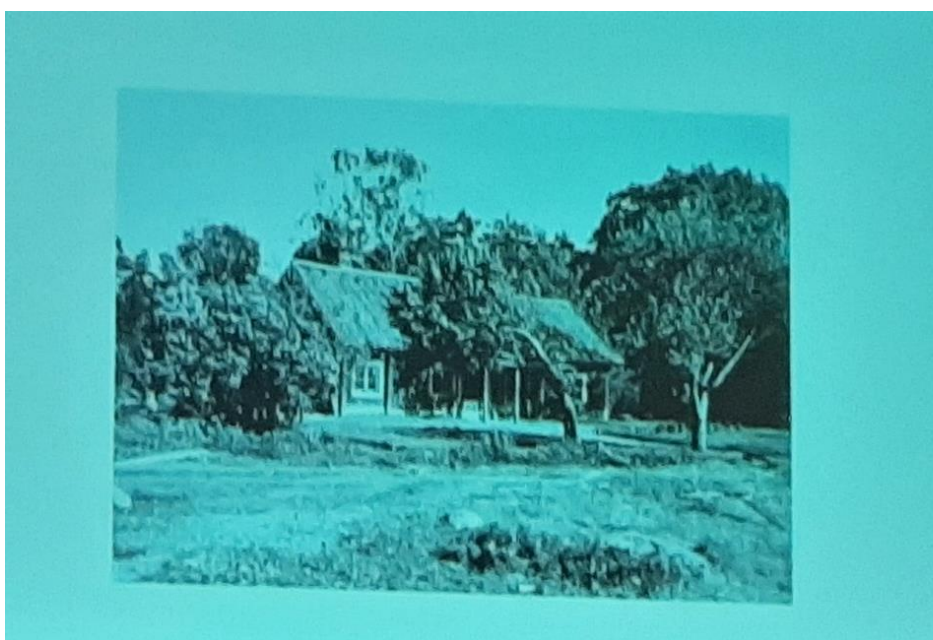

Anita inledde sin föreläsning med att berätta om de tre olika vandringar runt Fruängen som man kan följa genom gratisappen StorySpot.

Där berättas kort om de 26 kvinnor som finns i Fruängens offentliga rum.

Hur det går till att följa vandringarna hittar du på ett informationsblad längst bak i denna rapport.

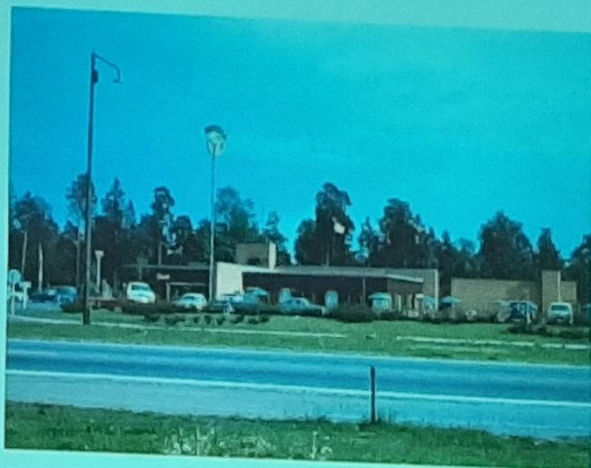

Den första vandringen börjar vid det ursprungliga torpet Fruängen...

... som har blivit Fruängsgårdens seniorboende.

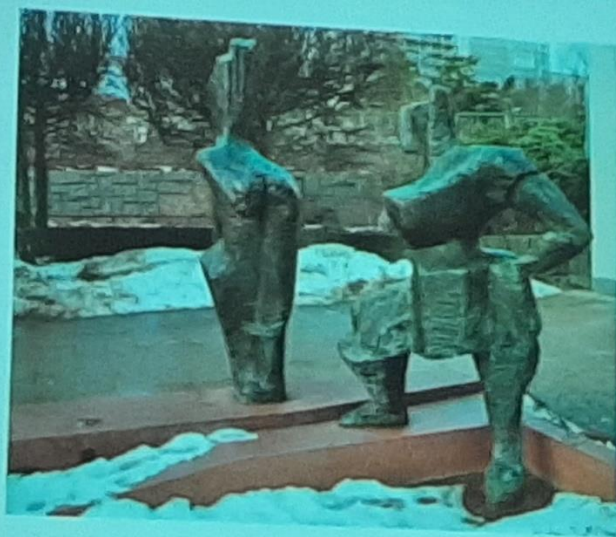

Gyllene Ratten, från 1957 var ett av Sveriges första hotell och spelar en viss roll i Fruängens historia under sina 50 år.

Idag ligger ett stort Shurgardslager på platsen vid motorvägen

Den andra vandringen håller sig mera kring det centrala Fruängen.

Den här fontänskulpturen av Willy Gordon kom på plats 1968.

Den heter passande nog "Fruarna".

Fogelstadsgruppen. Från vänster: på Elisabeth Tamm, Ada Nilsson, Kerstin Hesselgren, Honorine Hermelin och Elin Wägner framför Elisabeth Tamms hem Fogelstad.

Efter den korta överblicken över de olika områdena för vandringarna kring Fruängen övergick Anita till att berätta om några av de 26 kvinnorna som har sina namn i Fruängen.

Hon koncentrerade sin berättelse kring kvinnorna i Fogelstadsgruppen, som bildades 1921, av kvinnorna på bilden.

Det var samma år som kvinnor i Sverige fick rösträtt.

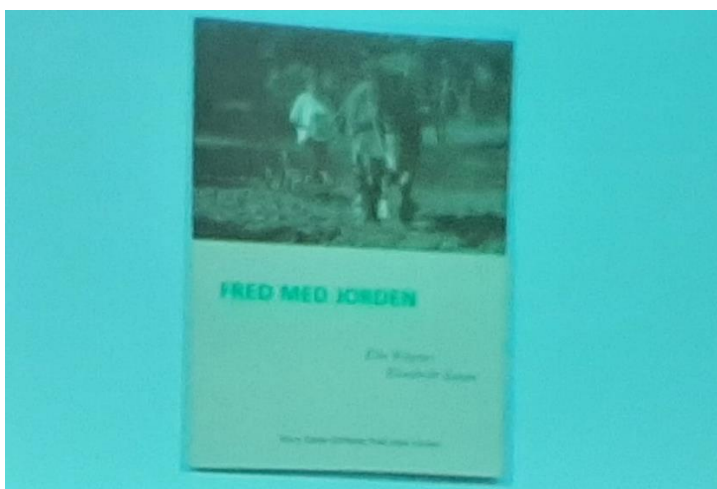
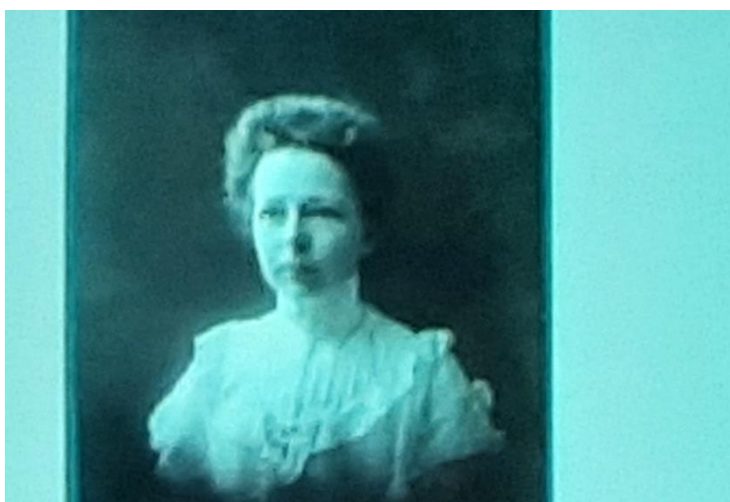
Fogelstadgruppen var politiskt engagerad, men partipolitiskt oberoende.

Gruppens främsta praktiska insats var Kvinnliga medborgarskolan vid Fogelstad och "Tidevarvet", en veckotidning som verkade för en radikal, liberal kvinnoopinion.

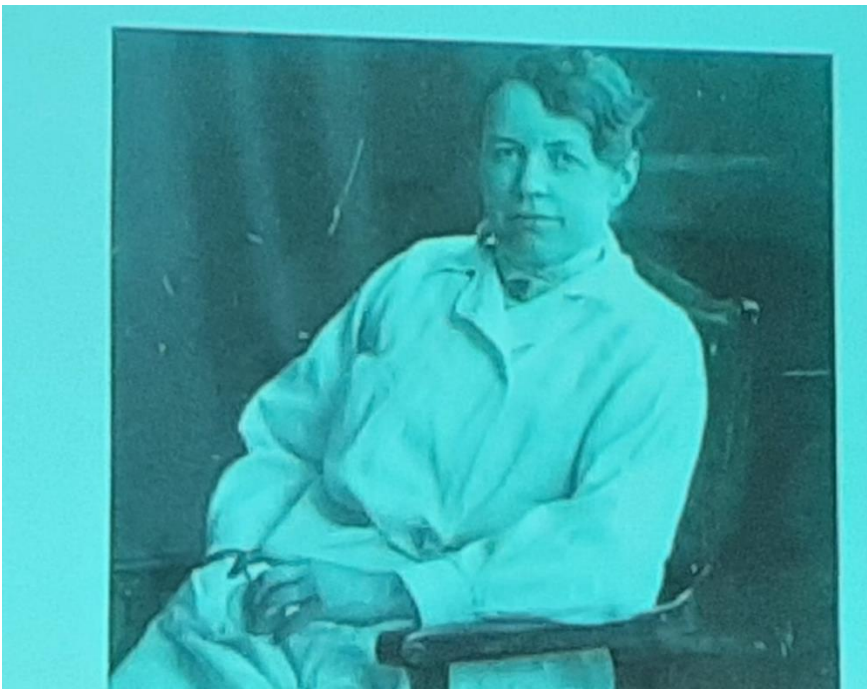
Vid medborgarskolan kunde kvinnor gå kurser i historia och samhällskunskap bland annat.

Med utbildning skulle fler kvinnor engagera sig i politiken och samhället var tanken.

Elisabeth Tham (stavat Tamm i gatunamnet), som ägde och drev godset Fogelstad, skrev ihop med Elin Wägner boken "Fred på jorden", vilken var en föregångare till ekofeminismen

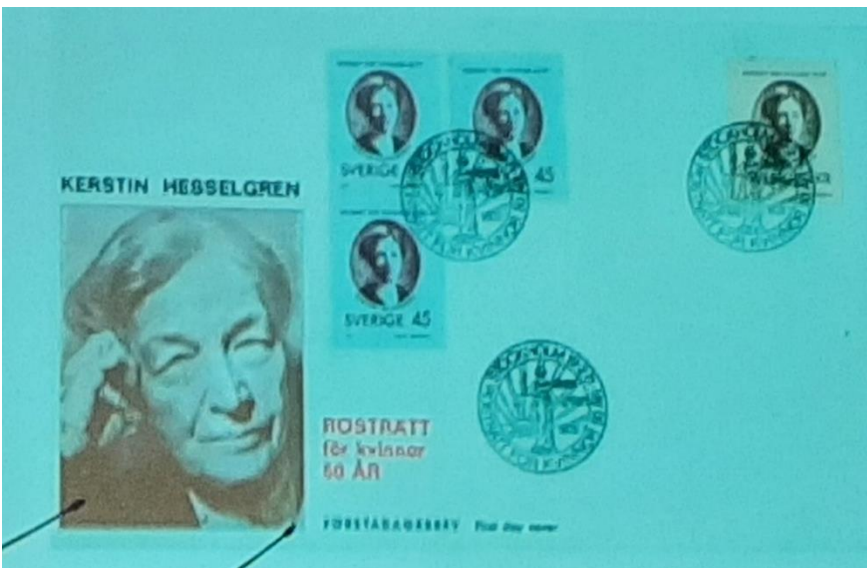

Ada Nilsson var läkare och gjorde stora insatser inom gynekologi men också som läkare för sjåare(!).

Hennes våning i Gamla stan blev "De fem fronternas hus".

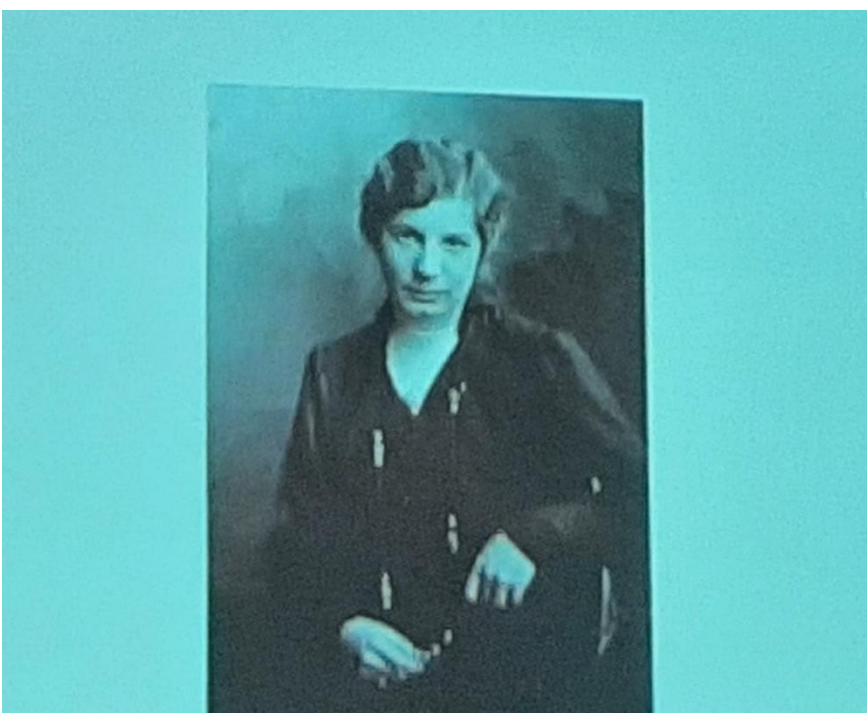
Fronterna man höll under 1900-talets första hälft är frågan om kvinnorna, freden, jorden, befolkningen, och liberalismen.

Här huserade också Tidevarvets redaktion.

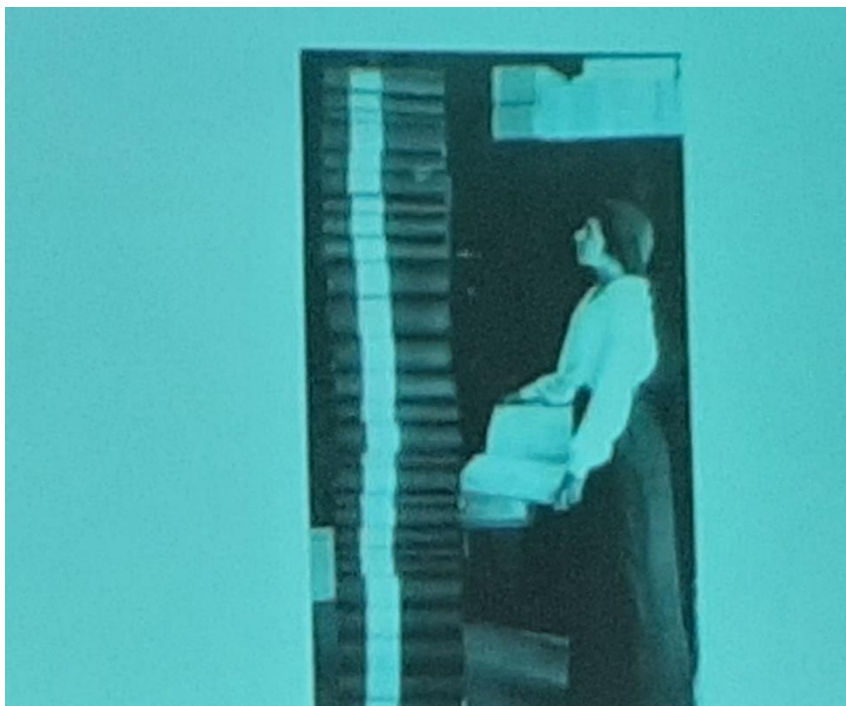

Kerstin Hesselgren blev den första kvinnan i riksdagens första kammare och även den första kvinnan på ett frimärke.

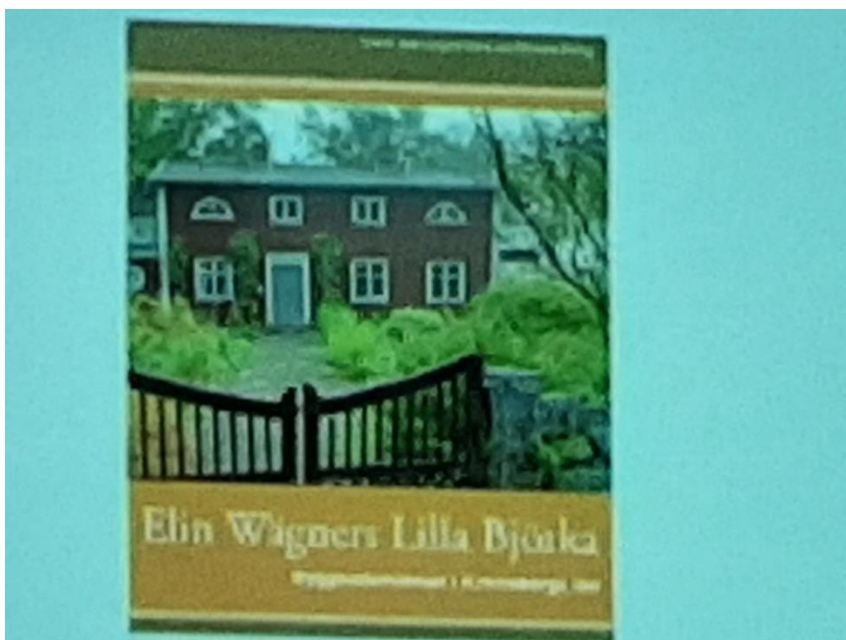
Hennes avtryck i Fruängen är en park, Kerstin Hesselgrens park, mera känd som "Vippan" efter parkleken som ligger i parken.

Elin Wägner, författare och engagerad för bland annat kvinnlig rösträtt och fred blev den andra kvinnan (efter Selma Lagerlöf) att ta plats i Svenska Akademien.

På den här klassiska bilden ser vi Elin Wägner inför de 30 banden med 350 000 underskrifter som samlades in 1913 – 1914 till stöd för kvinnlig rösträtt.

Elin Wägner var under ett antal år bosatt på gården Lilla Björka i Småland.

Hon skrev ett antal feministiska idéromaner såsom "Norrtullsligan", "Pennskaftet" och debattboken "Väckarklocka" som diskuterar kvinnor, fred och miljö.

Elin Wägner startade också Rädda barnen.

Anita avrundade med att fundera kring framtiden.

I Fruängsområdet planeras 10 000 bostäder.

Då behövs många gator som ska namnges.

Vi alla kan komma med förslag till Namnberedningen på bemärkta kvinnor (avlidna) som är värda att få en gata uppkallad efter sig.

Det var ett mycket intressant föredrag och Anita avtackades med varma applåder och en chokladask och uppmanade oss att ladda ner appen StorySpot.

Se nästa sida.

Fruar & Frökvar i

FRUÄNGEN

Ladda ner appen StorySpot på din telefon. Det är gratis.
Sök Fruängen på kartan. Där hittar du ett helt kluster med spottar.
Vidga med fingrarna i klustret. Då kanske du ser siffran 2 på tre ställen. 2=dubbla spottar. De visar starten på de tre vandringar vi föreslår i Fruängen.
Om du inte ser dessa tvåor sök istället anvisade vid varje vandring.

Den Första vandringen är tvåan längst ner (i söder).

Alternativ: sök "Fruängen intro".

Starten är Introt, sedan följer "Det ursprungliga torpet Fruängen ...". Så börjar själva vandringen på Wendela Hebbes Gata. Följ sedan anvisningar i texten till kommande stopp.

Den Andra vandringen är tvåan längre upp från denna första (åt norr).

Alternativ: sök "Runt Fruängens Centrum ..."

Vandringen börjar med "Runt Fruängens Centrum, så kommer "Elsa Brändströms Gata". Följ sedan anvisningar i texten till kommande stopp.

Den Tredje vandringen är tvåan längst till höger (öster).

Alternativ: sök "Krogen Långpannan". Obs! Ibland har den hamnat där vandringarna slutar, vid "Kerstin Hesselgrens Park".

Vandringen börjar sedan på "Hanna Rydhs Gata". Följ sedan anvisningar i texten till kommande stopp.

Under vandringarna berättas kort om de 26 kvinnor som finns i Fruängens offentliga rum.
Många bilder visas på skärmen.
Välkomna på vandringarna!

Anita Dahlberg tf 0708 377 258   mail: anita.leif.dahlberg@gmail.com